

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 41870694-721

Ankara 21/ 10 / 2020

Ranko Pelicarić

Başkan

Avrupa Baroları ve Hukuk Birlikleri Konseyi

Sayın Pelicarić,

Ermenistan Avukatlar Odası'nın, "Azerbaycan'ın ve Türkiye'nin şiddetle kınanması" çağrısını içeren 13.10.2020 tarihli yazısından üzüntüyle haberdar olduk. Yazıda, Azerbaycan ve Türkiye hiçbir kanıta dayanmayan asılsız ve hayali iddialarla suçlanmıştır. Bu suçlamalar ise, doğal olarak, hiçbir delile dayandırılmamıştır.

Tüm hukuk meslek örgütleri gibi Ermenistan Avukatlar Odası'nın da savunması gereken, hukukun üstünlüğüdür. Bunun yerine adı geçen meslek örgütü, adeta radikal bir siyasi parti gibi davranmıştır. Ermenistan Avukatlar Odası, uluslararası hukukun ve temel hukuk kurallarının gereğini yapmak istiyor ise, Ermenistan'ın sürdürdüğü haksız işgali ve sivilleri hedef alan silahlı saldırılarını kınamalıdır. Anılan meslek örgütü iftira niteliği taşıyan yazısına Türkiye'yi de dâhil ederek meslek etiğini de ağır şekilde ihlal etmiştir.

CCBE, savunma mesleğinin Avrupa çapında örgütlü en üst kuruluşudur. Her açıklamasında ve işleminde saygınlığını korumakla yükümlü olan CCBE'nin, somut verilerle desteklenmeyen soyut ve iftira nitelikli iddiaları dikkate almasını beklemiyoruz. Bununla birlikte; konuya ilişkin yapılacak değerlendirmelerine katkıda bulunmak amacıyla aşağıdaki hususları dikkat ve takdirlerinize sunuyoruz:

Ermenistan, uluslararası hukuku ısrarla ihlal etmektedir. Son olarak Ermenistan, iki ülke arasındaki ateşkesi ihlal etmiştir. Bu çerçevede Ermenistan, Karabağ dışında yer alan ve temas hattının da çok gerisinde kalan Azerbaycan'a ait sivil yerleşim yerlerini hedef alan kanlı bir saldırı başlatmıştır. Bu saldırıları ile Ermenistan, aralarında kadın, yaşlı ve çocukların da bulunduğu çok sayıda masum Azerbaycan vatandaşı sivili katletmiştir.

Bu noktada, Azerbaycan ve Rusya liderlerinin açıklamalarını hatırlamakta fayda vardır. Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, dünya kamuoyuna hitaben yaptığı açıklamada, Türkiye'ye yönelik olanlar da dâhil, "tüm asılsız iddiaların ispat edilmesi" çağrısında bulunmuştur. Rusya Devlet Başkanı Putin ise, kendisinden yardım isteyen Ermenistan Başbakanı Paşinyan'a cevap vermiştir. Putin, uluslararası haber ajanslarına da yansıyan cevabında açıkça, "Çatışmalar, Ermenistan toprağında yapılmıyor" (milliyet.com.tr/dunya/Rusya-de) demiştir.

Öte yandan Ermenistan silahlı kuvvetlerinin işgalci olarak bulunduğu Dağlık Karabağ bölgesine ilişkin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin, 1993 yılı Nisan, Haziran, Ekim, Kasım aylarında Azerbaycan lehine dört karar verdiği unutulmamalıdır. Bu kararlarla BM, bu toprakların Azerbaycan'a aidiyetini onaylamıştır. Ermenistan ise, uluslararası kuruluşların kararlarını hiçe sayarak Dağlık Karabağ ve yedi ilçe (Reyon) dâhil Azerbaycan topraklarının beşte birinin işgalini sürdürmektedir.

Sonuç olarak bir milyonu aşkın Azerbaycan vatandaşı, silah zoruyla doğup- büyüdükleri vatanlarından kopararak sürgün hayatı yaşamaya mahkûm edilmişlerdir.

Ayrıca Azerbaycan'ın toprak bütünlüğüne vurgu yapan ve Ermenistan'ın işgal ettiği Azerbaycan topraklarından çekilmesi istemiyle alınan aşağıdaki kararlar ve açıklamalar da hatırlanmalıdır:

1996 yılında Avrupa Güvenliği ve İş Birliği Lizbon zirve toplantısı.

Adres: Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. Av.Özdemir Özok Sokak No:8 06520 Balgat - ANKARA

Tel: 0 (312) 292 59 00 - **Faks :** 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr **e-mail:** tbb@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 41870694-721

Ankara 21/ 10 / 2020

2005 yılında Avrupa Konseyi tarafından alınan karar.

2006 yılında yapılan ABD ve Almanya dışışleri bakanlığı açıklamaları.

2006 yılında Riga NATO zirve toplantısı.

2009 yılında Almanya Parlamentosu tarafından alınan karar.

2010 yılında Avrupa Parlamentosu tarafından alınan karar.

2012 yılı Chicago NATO zirve toplantısı.

2013 yılında Avrupa Parlamentosu tarafından alınan karar.

Uluslararası örgütlerce alınan bu çok açık kararlar ve yapılan açıklamalar da dikkate alınarak, Ermeni güçlerinin saldırılarına karşı vatanını ve vatandaşlarını savunan Azerbaycan'ın, uluslararası hukuk açısından haklılığının tartışmaya açılması dahi hata olacaktır. Aksine bir davranış, büyük katliamların ve insani trajedilerin sorumlusu saldırgan Ermenistan'ı cesaretlendirme sonucunu doğuracaktır.

Türkiye Barolar Birliği olarak daima hukuk içerisinde kalan çözümlerden yanayız. Azerbaycan'ın, kabul edilemez Ermenistan saldırganlığına karşı vatan topraklarını ve vatandaşlarının can ve mal güvenliğini savunması hukuka uygundur. Azerbaycan'ın bu savunması, BM Antlaşması'nın "Barışın Tehdidi, Bozulması ve Saldırma Fiili Halinde Yapılacak Hareket" başlıklı yedinci bölümünün 51. maddesindeki "meşru müdafaa hakkı" çerçevesinde kalmaktadır. İşbu yazımızda bu gerçeği, hakkaniyet gereği uluslararası toplumun dikkatine bir kez daha sunmuş oluyoruz.

Bize göre Kafkaslarda barışın sağlanması, Dağlık Karabağ ihtilafının, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi ve AGİT kararlarına da uygun şekilde Azerbaycan'ın uluslararası tanınmış sınırları ve toprak bütünlüğü çerçevesinde çözümlenmesine bağlıdır. Bu da Ermenistan'ın işgal ettiği Azerbaycan topraklarından tamamen çekilmesiyle sağlanabilir.

Özetle; sorunun tek sebebi, Ermenistan'ın uluslararası hukuka göre de Azerbaycan toprağı sayıldığı tartışmasız olan Dağlık Karabağ ve çevresindeki bölgeleri yıllardan beri haksız işgal altında tutmasıdır. Başka bir ifadeyle sorun, Ermenistan'ın uluslararası hukuku hiçe sayan işgalinden ve ısrarlı saldırganlığından kaynaklanmaktadır. Sorunun çözümüne yönelik, başta BM, AGİT, NATO ve MİNSK GRUBU olmak üzere, uluslararası kuruluşların çabaları, etkisiz kınama ve itidal çağrılarından öteye gidememiş ve ne yazık ki sonuçsuz kalmıştır.

Geçtiğimiz günlerde Rusya'nın davetiyle Azerbaycan ve Ermenistan Dışışleri Bakanlarının Moskova'da gerçekleştirdikleri toplantı sonrasında ateşkes ilan edilmiş olmasına rağmen Ermenistan'ın Azerbaycan şehirlerini ve sivil hedefleri bombalamaya devam etmesi, bu devletin saldırganlığını bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Ermenistan'ın 12 Temmuz 2020'de Azerbaycan'ın petrol ve doğal gaz boru hatlarının geçtiği şehir olan Tovuz'a saldırısı sonrası bugün de Dağlık Karabağ civarına yönelmesi asla tesadüfi değildir. Buradan hareketle Ermenistan'ın gerçek hedefinin, "işgal altında tuttuğu Azerbaycan toprakları üzerindeki fiili hâkimiyetini pekiştirmek ve genişletmek" olduğunu düşünüyoruz. Bunun yanında, dünya kamuoyunun dikkatini, anılan bu işgal ve özellikle sorumlusu olduğu 1992 Hocalı katliamından uzaklaştırmak olabileceğini değerlendiriyoruz.

Bize göre bir diğer neden de Ermenistan'ın Azerbaycan'a karşı bugüne kadar sergilediği düşmanca tutum da dikkate alındığında, "Azerbaycan Barolar Birliği'nin muhtemel CCBE üyeliğinin engellenmesi" arzusudur.

Adres: Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. Av.Özdemir Özok Sokak No:8 06520 Balgat - ANKARA

Tel: 0 (312) 292 59 00 - Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr **e-mail:** tbb@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı: 41870694-721

Ankara 21/ 10 / 2020

Öte yandan; Ermenistan'ın hukuka aykırı bu saldırgan fiillerinin, 1 Temmuz 2002 tarihinde yürürlüğe girmiş olan Roma Statüsü'nde ifadesini bulan başta saldırı suçu olmak üzere, insanlığa karşı suç ve savaş suçu dâhil birçok maddesinin açıkça ihlali nedeniyle Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin (UCM) yargı yetkisine girebileceği de hatırdâ tutulmalıdır.

Bu itibarla CCBE'nin, başvuru konusuna ilişkin olarak yapacağı muhtemel değerlendirmelerde, Roma Statüsü'nün aşağıdaki açık düzenlemelerini dikkate alacağını düşünüyoruz:

Ermenistan'ın, Azerbaycan'a ait Dağlık Karabağ'ı işgali sonrası, bu bölgede ikamet eden Azerbaycan uyruklular dâhil, sivil nüfusun, Roma Statüsü'nün "Nüfusun sürgün edilmesi veya zorla nakli" başlıklı 7/1-d maddesinde ifade edilen "bir yerde hukuka uygun olarak ikamet eden insanların uluslararası hukukta izin verilen gerekçeler olmaksızın, zorla yerlerinden edilmeleri ya da başka zorlayıcı fiillerle yer değiştirilmeleri" şeklindeki açık düzenlemesinin bariz ihlali anlamına gelen uygulamaları sonucunda bir milyonu aşkın insan zorunlu olarak göç etmiştir.

Ermenistan'ın, sivil yerleşim yerleri başta olmak üzere Azerbaycan topraklarına vaki saldırısı, Roma Statüsü'nün 8 bis maddesinde tanımlanan Saldırı Suçu'na da vücut vermektedir.

Ermenistan yetkililerince ve askeri güçlerince işlenen fiiller, aynı zamanda, Roma Statüsü'nün "Savaş Suçları" başlıklı 8/2- i ve iv. maddelerini de ihlal etmektedir.

Burada şu haklı soruları tüm uluslararası topluma sormak istiyoruz: Yasaklanmış olanlar dâhil, ağır silahlarla ve planlı bir şekilde ve sürekli olarak sivil halka saldıran Ermenistan, uluslararası hukukun hangi kuralına dayanarak Azerbaycan toprağı olan Dağlık Karabağ'da işgalini sürdürmektedir? Uluslararası toplum bu işgale ve sürekli tekrarlanan saldırganlığa sessiz mi kalacaktır?

Şiddetin egemen olduğu bir yerde hukukun üstünlüğünden söz edilemez. Buradan hareketle CCBE'den ricamız, mağdur taraf ile saldırgan tarafı birbirinden ayırt etmesidir. Aksi takdirde saldırgan cesaretlendirilmiş, mağdur bir kez daha mağdur edilmiş olur. Böyle bir davranış, barışa hizmet etmez. Tam aksine barış çabalarına zarar verir.

Umarız CCBE'nin de değerli katkılarıyla Ermenistan'ın işgalinin son bulması sağlanır. Dileriz Kafkasya'da dostluğun, barışın, kardeşliğin hâkim olacağı yeni bir dönemin başlangıcına birlikte şahitlik ederiz.

İşbirliğine verdiğimiz önemi bir kez daha tekrar eder, iyi dileklerimizi sunarız.

Saygılarımızla,

Av.Prof. Dr. Metin Feyzioğlu

Türkiye Barolar Birliği Başkanı

Adres: Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. Av.Özdemir Özok Sokak No:8 06520 Balgat - ANKARA

Tel: 0 (312) 292 59 00 - Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr **e-mail:** tbb@barobirlik.org.tr